

Merknader til stiftelseserklæringen til den Internasjonale kommunistiske foreningen (IKF)

13. januar publiserte vi dokumentet [«Notes on the Founding Declaration of the International Communist League \(ICL\)»](#). Vi publiserer nå en norsk oversettelse, for å gjøre teksten tilgjengelig for et større publikum.

Vi har blitt oppmerksomme på at nettsiden «Dazibao Rojo» har publisert [en spansk oversettelse av dokumentet](#), og vi ser på det som positivt at dokumentet blir oversatt, spredt og diskutert. Vi må likevel understreke at dette ikke er en offisiell oversettelse fra RK eller redaksjonen for maoisme.no.

Innledende merknad

Den 6. januar sendte vi følgende dokument til nettavisen [Communist International](#) og ba dem publisere det. Siden de ikke har svart så langt, publiserer vi det på vår egen nettside.

Vårt standpunkt er at grunnleggelsen av det Internasjonale kommunistiske forbundet (IKF/ICL) er forhastet; at stiftelseserklæringen ikke er egnet som enhetsgrunnlag for den internasjonale maoistiske bevegelsen; at den ideologiske enheten som kreves for organisatorisk enhet ennå ikke er nådd, og at en internasjonal organisasjon på dette stadiet bare vil omfatte en del av den internasjonale maoistiske bevegelsen (i beste fall) og muligens hindre videre forsøk på enhet (i verste fall).

Med utgangspunkt i vårt ønske om høyere politisk enhet, legger vi fram vår vurdering av IKFs stiftelseserklæring.

Revolusjonære Kommuniste (RK)

Den maoistiske nettavisen «Communist International» publiserte nylig et dokument som erklærte den vellykkede avslutningen av «den Forente Internasjonale Maoistiske Konferansen» og grunnleggelsen av en ny internasjonal organisasjon, det «Internasjonale Kommunistiske Forbundet».

ICLs stiftelseserklæring bygger på et utkast som ble publisert i januar 2022 og diskutert i månedene som fulgte ((Coordinating Committee for the Unified Maoist International Conference, January 4th 2022. «For a Unified Maoist International Conference! Proposal regarding the balance of the International Communist Movement and of its current General Political Line». Available at Communist International: <https://ci-ic.org/blog/2022/01/04/for-a-unified-maoist-international-conference-proposal-regarding-the-balance-of-the-international-communist-movement-and-of-its-current-general-political-line/>.)

IKLs stiftelseserklæring slår fast at hovedproblemene den Internasjonale kommunistiske bevegelsen står overfor er «revisjonisme og spredning av krefter». Vi mener denne vurderingen er riktig, og vi ser på det som vår plikt som maoister og internasjonallister å jobbe for å forene den internasjonale kommunistiske bevegelsen under maoismen. Denne enheten må imidlertid være basert på en felles forståelse av en korrekt politisk linje.

Vi anerkjenner den akutte nødvendigheten av å forene den internasjonale kommunistiske bevegelsen under marxismen-leninismen-maoismen, og hilser velkomment ethvert virkelig skritt i denne retningen. Vi mener imidlertid at den graden av enhet som er nødvendig for grunnleggelsen av en internasjonal

organisasjon ennå ikke er nådd, og vi tror heller ikke at forslaget til generallinje har blitt tilstrekkelig debattert på internasjonalt nivå. Derfor anser vi etableringen av IKF for å være forhastet, ettersom den internasjonale maoistiske bevegelsen ikke har nådd den ideologiske enheten som er nødvendig for organisatorisk enhet. Vi frykter at den forhastede dannelsen av en internasjonal maoistisk organisasjon vil tjene som et hinder for utviklingen av tolinjekampen, og dermed forhindre reell enhet. Vi håper denne frykten vil vise seg å være feil, og at tolinjekampen vil fortsette slik at en større enhet kan oppnås.

Samtidig gleder det oss å se at enkelte feilaktige formuleringer fra utkastet har blitt fjernet eller endret i den endelige erklæringen. Vi ser dette som et tegn på at tolinjekampen i den kommunistiske bevegelsen faktisk gjør fremskritt, og at det ved å kritisere feilaktige linjer er mulig å bevege seg i retning av en høyere politisk enhet.

Vi reiser vår kritikk av IKFs linje ikke for å skape intriger, men med et ønske om å streve for enhet blant maoister etter prinsippet «enhet, kritikk, enhet». Basert på vårt ønske om høyere politisk enhet, følger vår vurdering av IKFs stiftelseserklæring.

Folkekrig

IKF slår fast at «folkekrig» (LF) er den eneste veien til revolusjon, universelt anvendelig på alle forhold, og de oppgir «baseområder» som del av denne strategien. Vi vet at baseområder er et grunnleggende aspekt ved Maos definisjon av «langvarig folkekrig» (LKF). Derfor er det logisk å regne med at når IKF viser til «folkekrig», definerer de det som mer eller mindre synonymt med «langvarig folkekrig». I dokumentet står det:

Det grunnleggende i maoismen er makt [...] makt basert på en væpnet styrke ledet av kommunistpartiet, erobret og forsvart

gjennom folkekrig. ((Declaration, p. 4.))

Dette krever at vi fører folkekrig for å møte de imperialistiske angrepskrigene mot de undertrykte nasjonene i Asia, Afrika, Latin-Amerika og til og med i Europa selv. ((Ibid.))

Den revolusjonære krigen, folkekrigen, er den overlegne formen for kamp, som løser revolusjonens grunnleggende problemer; det er den militære strategien som svarer til den politiske strategien (erobring av makt) for å omdanne samfunnet til fordel for Klassen og folket; det er den fremste kampformen, og folkehæren er den fremste organisasjonsformen[...]. ((Declaration, p. 5.))

For å gjennomføre folkekrigen er det nødvendig å ha fire grunnleggende problemer i tankene: 1) proletariatets ideologi – marxismen-leninismen-maoismen – anvendt på den konkrete praksis og revolusjonens særegenheter i hvert land, enten det er undertrykte land eller imperialistiske land; 2) nødvendigheten av at kommunistpartiet leder folkekrigen; 3) spesifisering av den politiske strategien for dens vei; 4) baseområder. Den Nye Makten eller Fronten-Den Nye Staten – som dannes i baseområdene – er kjernen i folkekrigen. ((Ibid.))

Gjennom praksisen med langvarig folkekrig i Kina, India, Peru, Filippinene og Nepal er det bevist at LFK er en egnet strategi for å føre revolusjon under halvkoloniale og halvføydale forhold. Dette er muliggjort av objektive forhold i disse landene, som generelt omfatter:

- En stor befolkning av fattigbønder som fungerer som base for revolusjonen på landet
- En svak provinsiell infrastruktur, som gjør det mulig å bygge opp en revolusjonær militærmakt utenfor sentralstatens rekkevidde

- Halvkoloniale og halvføydale forhold, som muliggjør en bred allianse mot imperialismen og kompradorklassene, under ledelse av proletariatet (gjennom kommunistpartiet).

Disse forholdene er ikke til stede i de «utviklede» kapitalistiske landene. Vi har ennå ikke sett noe overbevisende argument som i det hele tatt forklarer hvordan baseområder kan opprettes og beskyttes i et imperialistisk land. Erklæringen gjør ingen reelle forsøk på å analysere de interne forskjellene mellom imperialistiske land og undertrykte land; mellom utviklede kapitalistiske land og halvføydale land. I stedet tyr den til generaliserte utsagn.

Den konkrete analysen av en konkret situasjon er som kjent marxismens levende sjel. Det var ved mesterlig å anvende dette prinsippet at Mao avviste den kominternistiske strategien kjent som «Oktoberveien» og innledet folkekrigen i Kina, som var bedre egnet til de spesifikke forholdene. Mao hevdet imidlertid aldri at LFK (eller FK) var en universell strategi for revolusjon, anvendbar på alle forhold. Tvert imot, skrev han:

Det har aldri skjedd noe annet sted i verden at ett eller flere små områder som er under rød politisk makt og som er fullstendig innringa av et hvitt regime, har overlevd gjennom lengre tid i et land. Dette er uvanlig og har særegne årsaker. Ei slik makt kan bare bestå og utvikle seg under visse vilkår.

For det første kan det ikke oppstå i noe imperialistisk land eller i noen koloni som er under direkte imperialistisk styre. Det kan bare skje i Kina, som er et økonomisk tilbakeliggende og halvkolonialt land, og som er under indirekte imperialistisk styre. ((Mao Zedong, October 5th 1928. «Why Is It That Red Political Power Can Exist in China»? Available online at Marxist Internet Archive:

https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-1/mswv1_3.htm.)

Det han imidlertid fastholdt, var den allmenne nødvendigheten av revolusjonær vold for å gripe makten:

Den sentrale oppgava for revolusjonen er å ta makta med våpen i hand, å avgjøre spørsmålet med krig, og det er den høyeste forma for revolusjon. Dette marxist-leninistiske prinsippet for revolusjon gjelder over hele verden, for Kina og for alle andre land. ((Mao Zedong, November 6th, 1938. «Problems of War and Strategy». Available online at Marxist internet Archive:

https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-2/mswv2_12.htm.)

Dette er riktig, men likevel ikke en uttalelse om folkekrigens allmenne gyldighet; med mindre vi definerer folkekrig på en veldig vid måte som omfatter enhver revolusjonær borgerkrig ledet av kommunistpartiet – i bunn og grunn «å slå to sammen til én». I dette tilfellet ville uttrykket «folkekrig» miste sitt konkrete strategiske innhold.

I artikkelen «Spørsmål om krig og strategi» (1938) beskriver Mao to forskjellige typer sosialistisk revolusjon. Én for kapitalistiske land, og en annen for Kina som et halvkolonialt og halvføydalt land:

Men sjøl om prinsippet [om maktovertakelse med væpnet makt] alltid er det samme, så vil proletariatets parti sette det ut i livet på ulike måter alt ettersom vilkåra skifter. Innafor landets grenser praktiserer kapitalistiske land borgerlig demokrati (ikke føydalisme), unntatt når de er fascistiske eller i krig. I forholdet til utlandet er de ikke undertrykt, men undertrykker sjøl andre nasjoner. På grunn av disse kjennetegna er oppgava til proletariatets parti i de kapitalistiske landa å skolere arbeiderne og samle krefter

gjennom en lang periode med legal kamp, og på den måten forberede seg på å styrte kapitalismen for godt. I disse landa dreier det seg om en langvarig legal kamp, om å utnytte parlamentet som talerstol, om å gjennomføre økonomiske og politiske streiker, om å organisere fagforeninger og om å skolere arbeiderne. Der er organisasjonsforma legal og kampforma ublodig (ikke-militær). I spørsmålet om krig går kommunistpartiene i de kapitalistiske landa mot de imperialistiske krigene som deres egne land fører. Hvis slike kriger oppstår, går politikken til disse partiene ut på å sørge for at de reaksjonære regjeringene i deres egne land taper. Den eneste krigen de ønsker å kjempe er borgerkrigen, og den forbereder de seg på.[1] Men denne oppstanden og krigen må ikke settes i gang før borgerskapet blir virkelig hjelpeløst, før flertallet av proletariatet er fast bestemt på å gripe til våpen og slåss og før massene på landsbygda villig gir hjelp til proletariatet. Og når tida er inne til å begynne en slik oppstand og krig, blir det første skrittet å ta byene og så rykke fram på landsbygda – og ikke omvendt. Alt dette har kommunistpartier i kapitalistiske land gjort, og Oktoberrevolusjonen i Russland har bevist at det var riktig.

Men Kina er annerledes. Kinas kjennetegn er at det ikke er sjølstendig og demokratisk, men halvkolonialt og halvføydalt. Landet er ikke noe demokrati, men er føydalt undertrykt. I forholdet til utlandet har det ingen nasjonal sjølstendighet, men er undertrykt av imperialismen. Som følge av dette har vi ikke noe parlament vi kan utnytte og ingen legal rett til å organisere arbeiderne til streik. Her er ikke den viktigste oppgava til kommunistpartiet å gå gjennom en lang periode med legal kamp før det setter i gang oppstand og krig, og det er ikke å ta de store byene først og så okkupere landsbygda, men omvendt. ((Ibid.))

Det Mao argumenterer for her, er en strategisk todeling: væpnet opprør i de utviklede kapitalistiske landene, og

folkekrig i Kina. Å hevde at folkekrig er en universelt anvendelig strategi uten noen konkret analyse er ikke marxisme. Å komme med store teoretiske påstander uten å forankre dem i den praktiske virkeligheten er idealisme. Vi vil også minne om følgende fra Mao i «Om motsigelsen»:

Dogmatikerne holder seg ikke til dette prinsippet. De forstår ikke at vilkåra er ulike i forskjellige slags revolusjoner. Derfor forstår de heller ikke at vi må bruke forskjellige metoder for å løse forskjellige motsigelser. Tvert om, de bruker alltid det de innbiller seg er en uforanderlig formel og anvender den vilkårlig overalt. Dette fører bare til tilbakeslag for revolusjonen eller lager et sørgelig rot av noe som opprinnelig var gjort bra. ((Mao Zedong, August 1937. «On Contradiction». Available online at Marxist Internet Archive:

https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-1/mswv1_17.htm))

På den tiden da Mao skrev dette, ville dogmatikerne i Kinas kommunistiske parti mekanisk anvende den russiske metoden på Kina. I dag ser vi den motsatte tilnærmingen: et dogmatisk forsøk på å anvende den kinesiske revolusjonens strategi på alle land, inkludert imperialistiske land.

Gjensidig sammenhengende oppbygging av de tre verktøyene, eller konsentriske sirkler?

I IKF-erklæringen står det at:

Formann Mao Tse-tung utviklet oppbyggingen av partiet rundt geværet og la frem den gjensidig sammenhengende oppbyggingen av de tre verktøyene: Kommunistpartiet, hæren av en ny type og den revolusjonære enhetsfronten, hvor midtpunktet er kommunistpartiet. ((Declaration, p. 10.))

Her merker vi oss at IKF har valgt formuleringen «gjensidig sammenhengende oppbygging» («interrelated construction») i stedet for «konsentrisk oppbygging». Teorien om konsentrisk oppbygging, basert på den politiske generallinja til Perus kommunistparti og senere tatt opp av Brasils Kommunistiske Parti, går ut på at kommunistpartiet er det absolutte midtpunktet i de tre verktøyene; at folkehæren er bygget rundt det militariserede kommunistpartiet; og at enhetsfronten er bygget rundt hæren. ((Communist Party of Brazil – Red Fraction. 2018. English translation available at: <https://www.demvolkedienen.org/index.php/en/t-dokumente-en/3298-el-maoista-lenin-and-the-militarized-communist-party>. See the figure illustrating concentric and non-concentric construction of the three instruments.)) Dessuten er kommunistpartiet forent under et enkelt «stort førerskap» som leder partiet.

IKFs formulering om «gjensidig sammenhengende oppbygging» hevder at partiet faktisk er i midtpunktet blant de tre verktøyene, men sier ikke beint ut at Folkehæren er i sentrum av enhetsfronten, og krever heller ikke at partiet skal underordnes et «stort lederskap». Hvis dette er en bevegelse bort fra prinsippet om «konsentrisk oppbygging», ser vi på dette som en positiv og velkommen utvikling.

Vi er uenige i det konsentriske prinsippet som setter partiet som det kommanderende midtpunktet i enhetsfronten, og bygger enhetsfronten rundt hæren. Vår mening er at når kommunister bygger opp frontorganisasjoner, eller engasjerer seg i uavhengig etablerte frontorganisasjoner, bør disse være formelt uavhengige av partiet, med sin egen demokratisk valgte ledelse. Kommuniste bør utøve ideologisk lederskap i fronter ved å gjøre godt arbeid og vinne frontmedlemmenes tillit, ikke gjennom byråkratiske eller kommandistiske metoder.

Samtidig opprettholder erklæringen implisitt militariseringen av kommunistpartiene ved å hevde at «formann Mao Tse-tung utviklet oppbyggingen av partiet rundt geværet». I motsetning

til denne svært kontroversielle påstanden uttalte Mao: «Prinsippet vårt er at partiet styrer geværet, og geværet må aldri få lov til å styre partiet.» ((Mao Zedong, November 6th, 1938. «Problems of War and Strategy».)

IKF benekter Maos prinsipp; vi foreslår at de revurderer dette. Selv om militarisering av partiet er nødvendig under spesifikke forhold, særlig under en borgerkrig, bør det aldri opphøyes til et generelt prinsipp. Organisasjonsmetoder må tilpasses de spesifikke forholdene; de kan ikke være identiske i perioder med legalitet og illegalitet; i fredstid og i krigstid.

Voluntaristiske og kommandistiske tendenser

Erklæringen slår fast at «[d]en nye internasjonale organisasjonens oppgave er å kjempe for å *påtvinge* maoismen som den eneste ledelsen og rettesnoen for proletariats verdensrevolusjon». Vi deler ikke synet om at maoismen er noe som skal «påtvinges». Riktignok vil proletariatet *påtvinge* sitt politiske diktatur på borgerskapet og utvide dette diktaturet, akkurat som de undertrykte massene *påtvinger* kompradorene og de byråkratiske klassene sin vilje gjennom den nydemokratiske revolusjonen, men maoismen kan ikke *påtvinges* generelt; den kan ikke *påtvinges* proletariatet og resten av de grunnleggende massene. Vi må forsiktig vinne massene over til maoismen, ved å lede deres kamper og gjennom overtalelse inntil de aksepterer MLM som sin egen ideologi. Det er verdt å merke seg at erklæringen ikke nevner masselinjen som metode for ledelse «fra massene, til massene», og det virker som om erklæringen er plaget av en ubalanse i retning av «til massene».

Videre opprettholder dokumentet «den revolusjonære voldens allmakt». Vi antar at denne frasen er hentet fra Maos tale «On Problems of Warfare and Strategy» (1938), som vi allerede har

sitert fra, og som for øvrig går imot den tidligere nevnte oppfatningen av «oppbygging rundt geværet». Her er det nødvendig å sitere utførlig (med uthevelser):

Alle kommunister må forstå denne sannheten: «Politisk makt vokser ut av geværløpet.»

Prinsippet vårt er at partiet styrer geværet, og geværet må aldri få lov til å styre partiet. Men har vi våpen, kan vi skape partiorganisasjoner. Den sterke partiorganisasjonen som Den åttende rutearméen har skapt i Nord-Kina, er bevis på det. Vi kan også skape kadrer, skoler og kultur- og massebevegelser. Alt i Yenan er skapt ved hjelp av våpen. Alt vokser ut av geværløpet. Ifølge den marxistiske teorien om staten er hæren den viktigste delen av statsmakta. Alle som ønsker å gripe og beholde statsmakta, må ha en sterk hær.

Noen håner oss og kaller oss for tilhengere av «krigens allmakt». Ja, vi er tilhengere av det synet at revolusjonær krig er allmektig. Det er bra, ikke ille, det er marxistisk. Våpna til det russiske kommunistpartiet skapte sosialisme. Vi skal skape en demokratisk republikk. Erfaringer i klassekampen i imperialismens epoke lærer oss at arbeiderklassen og de arbeidende massene bare kan slå det væpna borgerskapet og godseierne ved geværets makt. Slik sett kan vi si at verden bare kan bli omforma med våpen. Vi er tilhengere av å avskaffe krigen, vi ønsker ikke krig, men krig kan bare bli avskaffa gjennom krig, og for å bli kvitt geværet er det nødvendig å gripe til geværet. ((Declaration, p. 6.))

Mao snakker riktignok om «den revolusjonære krigens allmakt», men vi må advare mot å ta ordlyden hans for bokstavelig. Det bør behandles som et tilfelle av retorisk overdrivelse (eller kanskje tilogmed en oversettelsesfeil), som uansett passer bedre i en intern partitale enn i en prinsipperklæring for den internasjonale kommunistiske bevegelsen. Som maoister må vi

fastholde at vold er et nødvendig element i den revolusjonære prosessen, men vi må aldri se på vold, revolusjonær eller ikke, som en «allmektig» taktikk. Det finnes ingen «allmektig» taktikk i den revolusjonære prosessen som gjør andre taktikker overflødige. Vi foreslår at ordet «allmakt», som tilhører det teologiske feltet, fjernes helt og holdent.

Ensidig evaluering av kamerat Stalin

Erklæringen går langt i å reversere Maos korrekte dom over kamerat Stalin som 70% riktig og 30% uriktig, til fordel for overdreven ros. En av Maos hovedkritikker av Stalins lederskap var at han ikke i tilstrekkelig grad stolte på og støttet seg på massene, og at han løste ting administrativt. Dette diskuteres ikke i dokumentet, men det slås fast at «det er feil at [Stalin] løste ting administrativt». ((Ibid.)) En politisk erklæring er ikke en teoretisk artikkel, likevel er det overraskende at dokumentet tar så lett på å snu om på denne korrekte og helt grunnleggende dommen fra Mao uten å gi noen form for grunn eller dokumentasjon:

Stalin hadde en tendens til å avvike fra marxismen-leninismen. Et konkret uttrykk for dette er [hans] fornektelse av motsigelser, og til dags dato har [Sovjetunionen] ennå ikke grundig eliminert innflytelsen fra dette synspunktet til Stalin. Stalin snakket [materialismens] og den dialektiske metodens språk, men i virkeligheten var han subjektivist. Han plasserte individet over alt annet, fornektet gruppen og fornektet massene.

For det andre ble masselinjen sett på som halehengspolitikk av Stalin. [Han] anerkjente ikke de gode poengene med masselinjen, og han brukte administrative metoder for å løse mange problemer. Men vi kommunister er materialister; vi erkjenner at det er massene som skaper alt og er historiens herrer. ((Declaration, p. 11.))

Hvis det er usant at Stalin «løste ting administrativt», mener IKF også at det er usant at Stalin ikke brukte masselinjen? Siden denne helt grunnleggende kritikken fra Mao ikke er nevnt, kan man ikke klandres for å anta det. Faktisk nevnes ikke «masselinjen» et eneste sted i hele erklæringen.

Når man leser erklæringens fortelling om Stalin og det kontrarevolusjonære kuppet i 1956, får man inntrykk av at linjekampen i SUKP ganske enkelt var en kamp mellom Stalins «i hovedsak korrekte» linje på den ene siden, og en håndfull høyreorienterte forrædere på den andre. Ta for eksempel dette utdraget:

*Erklæringene fra disse konferansene samsvarer med utviklingen av tolinjekampen i den internasjonale kommunistiske bevegelsen på det tidspunktet, og de resulterte i innrømmelser med mål om å ikke splitte [bevegelsen] i det øyeblikket **og for å gi de sanne tilhengerne av Stalin i SUKP tid til å føre to linjekamp innenfor [partiet]**. Når man tar i betraktning den store tyngden til SUKP, og at partiets indre situasjon var svært vanskelig, uttrykker dette en korrekt håndtering av venstresiden, ledet av formann Mao i spissen for KKP, ved å anvende prinsippet om å kjempe med fornuft, utnytte fordeler og ikke overskride. ((Declaration, p. 24.))*

Venstrefløyen i blir dermed i bunn og grunn gjort synonymt med «de sanne tilhengerne av Stalin», og oppgavene til venstrefløyen i IKB i årene etter Stalins død reduseres til å opprettholde og forsvare arven etter Stalin.

Dessuten viser erklæringen en mangel på klarhet i spørsmålet om omdanning av produksjonsforholdene:

Midt i en kompleks og vanskelig situasjon – under ledelse av kamerat Stalin – ble proletariatets diktatur konsolidert og oppbygningen av sosialismen seiret. De fem femårsplanene som ble anvendt i tjuefem år førte til den største omdanningen av i produksjonsforholdene, den kraftigste utviklingen av

produktivkreftene i historien og de største sosiale seirene gjort av folkemassene man har sett fram til da. ((Declaration, p. 11.))

Det er riktig å forsvare de sovjetiske folkenes seire i utviklingen av produktivkreftene og økningen i den generelle levestandarden under kamerat Stalins ledelse.

Det er også riktig at oppbyggingen av sosialismen under Stalin «seiret» i den forstand at den viste den samfunnsmessig planlagte produksjonens overlegenhet – men den «seiret» ikke i den forstand at den fullstendig eliminerte kapitalistiske produksjonsforhold og forvandlet kommunistiske produksjonsforhold fra den lavere fasen til den høyere fasen.

Sosialistisk oppbygging består i å transformere kapitalistiske produksjonsforhold til kommunistiske produksjonsforhold ved gradvis å begrense borgerlig rett, eliminere vareformen og innføre prinsippet «fra enhver etter evne, til enhver etter behov». Mao og venstrefløyen i Kinas kommunistiske parti utviklet den sosialistiske politiske økonomien til et høyere nivå ved å kritisere den sovjetiske modellen for økonomisk utvikling. Dette var ikke bare et spørsmål om å forsvare sosialismen, men å utvikle den videre. Den Store proletariske kulturrevolusjonen var derfor ikke bare en defensiv kamp (mot kapitalistisk restaurering), men en konstruktiv og transformativ kamp for å endre produksjonsforholdene.

Vi mener at Maos bidrag ikke først og fremst lå i å forsvare kamerat Stalins «i hovedsak riktige» linje, men i å overskride begrensningene til denne linjen og til slutt oppdage nye metoder for å fortsette klassekampen under den sosialistiske perioden, gjennom den Store proletariske kulturrevolusjonen. En ensidig evaluering av Stalin tilslører dette spørsmålet og minimerer Maos bidrag til politisk økonomi samt teoriene om masselinjen og kulturrevolusjonen.

Stort førerskap

Dokumentet uttrykker ikke eksplisitt teorien om Stort førerskap((Vår oversettelse av «Jefatura», eller på engelsk «Great Leadership»)) slik den er formulert av Perus Kommunistiske Parti. Det finnes imidlertid flere formuleringer som f.eks: «det Store førerskapet til formann Mao» og «det Store førerskapet til Formann Gonzalo» – legg merke til de store bokstavene. ((*Declaration*, p. 13.)) Selv om vi anerkjenner formann Gonzalo som den viktigste lederen og strategen for den peruanske folkekrigen, som får æren for å ha begynt syntetiseringen av maoismen som et tredje og høyere stadium av marxismen, er vi uenige i tendensen til å fremheve «store ledere» på bekostning av kollektivt lederskap.

En vektlegging av store ledere (eller til og med «Store Ledere») skaper underdanige kadre som lærer å følge lederens eksempel; det skaper en kultur der kritisk tenkning erstattes med blind hengivenhet; det fremmer, med Ajiths ord, en «bevissthet om ufeilbarligheten hos et individ, hos et lederskap og indirekte hos partiet». ((Ajith, 2009. «The Maoist Party». Available online at Marxist Internet Archive: <https://www.marxists.org/subject/india/cpiml-naxalbari/2009/maoist-party.htm>.) La oss gjøre det klart at vår kritikk av personkulthen ikke har noe til felles med Khrusjtsjovs fornektelse av Stalin på grunnlag av «kritikk av personkulthen». Faktisk kritiserte Stalin, som vi opprettholder kritisk, personkulthen:

Du snakker om din «hengivenhet» til meg. Kanskje dette er en setning som kom ut ved et uhell. Kanskje... Men hvis det ikke er en tilfeldig setning, vil jeg råde deg til å forkaste «prinsippet» om hengivenhet til personer. Det er ikke den bolsjevikiske måten. Vær hengiven til arbeiderklassen, dens parti, dens stat. Det er en fin og nyttig ting. Men ikke forveksle det med hengivenhet til personer, denne forfengelige og unyttige pyntegjenstanden til svake

intellektuelle [...] ((Stalin, J.V., August 1930. Quoted from Furr, Grover, 2011. Khrushchev lied. Kettering, Erythros.pp. 218-19.))

og senere:

Jeg er absolutt imot utgivelsen av «Historier fra Stalins barndom». Boken er full av unøyaktigheter i fakta, endringer, overdrivelser og ufortjent ros... Men... det viktigste ligger i det faktum at boken har en tendens til å innprente personkulten av ledere, av ufeilbarlige helter, i hodet til sovjetiske barn (og folk generelt). Dette er farlig og skadelig. Teorien om «helter» og «mengden» er ikke en bolsjevikisk, men en sosialrevolusjonær teori ... Jeg foreslår at vi brenner denne boka ... ((Stalin, J.V., May 1938. Quoted from Furr, Grover, 2011. Khrushchev lied. Kettering, Erythros. p. 220.))

Mao skrev:

Individkulten er en råtten etterlevning fra menneskehetens lange historie. Kulten av individet er ikke bare forankret i de utbytende klassene, men også i småprodusentene. Som kjent er patriarkalismen et produkt av småprodusentenes økonomi ... ((Mao Zedong, April 5th 1956. "Stalin's Place in History" Available online at Marxist Internet Archive: https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-7/mswv7_467.htm))

Vi er enige med Mao og Stalin i de ovennevnte sitatene. Her er det verdt å merke seg at Stalin og Mao, til tross for denne korrekte kritikken av personkulten, begrenset seg til å kritisere dens mest ekstreme manifestasjoner uten å avvise den på prinsipielt grunnlag. I etterpåklokskapens lys burde det være klart for alle at personkulten rundt Stalin og Mao til syvende og sist gavnet den revisjonistiske linjen mer enn den

revolusjonære linjen. Vi mener at det riktige kommunistiske prinsippet er å fremme en gruppe ledere som kollektivt deler ansvar og samarbeider om å ta gode beslutninger. Mao forsvarte dette prinsippet om kollektivt lederskap. Han skrev:

...en ledende gruppe bør dannes i hver enhet i løpet av bevegelsen, bestående av et lite antall aktivister og med lederne av den gitte enheten som sin kjerne, og at denne ledende gruppen bør knytte seg nært til massene som deltar i bevegelsen. Uansett hvor aktiv den ledende gruppen måtte være, vil dens aktivitet bli et fruktløs strev fra en håndfull mennesker med mindre den kombineres med massenes aktivitet. ((Mao Zedong, June 1st, 1943. "Some Questions Concerning Methods of Leadership". Available online at Marxist Internet Archive: https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-3/mswv3_13.htm))

Hvor mange grunnleggende motsetninger finnes det i en prosess?

I dokumentet står det:

Hele prosessen i det kapitalistiske samfunnet har motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet som den grunnleggende motsigelsen. Likevel utvikles tre grunnleggende motsigelser i verden når den går over fra ikke-monopolistisk kapitalisme til monopolkapitalisme – eller imperialisme [...] ((Declaration, p. 14.))

For det første: Det er ikke helt riktig å hevde at: «Hele prosessen i det kapitalistiske samfunnet har motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet som den grunnleggende motsigelsen. ((Ibid.)) » Snarere er denne motsigelsen avhengig

av den grunnleggende motsigelsen i det kapitalistiske samfunnet. Mao forklarer den grunnleggende (eller fundamentale) motsigelsen som følger (vår utheving):

Da Marx anvendte denne loven på studiet av det kapitalistiske samfunnets økonomiske struktur, oppdaget han at den grunnleggende motsetningen i dette samfunnet er motsetningen mellom produksjonens samfunnsmessige karakter og eierskapets private karakter.

den grunnleggende motsigelsen i dette samfunnet er motsigelsen mellom produksjonens sosiale karakter og eierskapets private karakter. Denne motsigelsen manifesterer seg i motsigelsen mellom produksjonens organiserte karakter i individuelle bedrifter og produksjonens anarkiske karakter i samfunnet som helhet. Når det gjelder klasseforhold, manifesterer det seg i motsetningen mellom borgerskapet og proletariatet. ((Mao Zedong, August 1937. "On Contradiction".))

Dermed er ikke motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet den grunnleggende motsigelsen i seg selv, men en manifestasjon av den grunnleggende motsigelsen. I de «utviklede» kapitalistiske landene, under de fleste, men ikke alle omstendigheter, er den hovedmotsigelsen. Den er imidlertid aldri grunnleggende.

Erklæringen sier at i overgangen til den imperialistiske epoken «utvikles det tre grunnleggende motsigelser i verden». Dette er en feilaktig forståelse. En motsigelse er en enhet av sider som gjensidig utelukker hverandre, som bare kan eksistere så lenge det er kamp mellom to motsatte sider. I en kompleks prosess vil det være mange motsigelser, men det kan bare være én grunnleggende motsigelse. Verdenssituasjonen til enhver tid er formet av samspillet mellom flere store motsigelser, som hver for seg kan bli til hovedmotsigelsen i verdensmålestokk for en gitt tid, men disse er alle avledet av

den samme grunnleggende motsigelsen, som forblir den samme for hele den borgerlige epoken. Vi siterer igjen fra Mao:

Den grunnleggende motsigelsen i prosessen med å utvikle en ting og essensen av prosessen bestemt av denne grunnleggende motsigelsen vil ikke forsvinne før prosessen er fullført; men i en langvarig prosess er forholdene vanligvis forskjellige på hvert trinn. Årsaken er at selv om arten av den grunnleggende motsetningen i prosessen med utvikling av en ting og essensen av prosessen forblir uendret, blir den grunnleggende motsetningen mer og mer intensivert når den går fra ett stadium til et annet i den lange prosessen.

I tillegg, blant de mange større og mindre motsetningene som er bestemt eller påvirket av den grunnleggende motsetningen, blir noen intensivert, noen blir midlertidig eller delvis løst eller dempet, og noen nye dukker opp; derfor er prosessen preget av stadier. Hvis folk ikke tar hensyn til stadiene i utviklingsprosessen til en ting, kan de ikke håndtere motsetningene riktig. ((Mao Zedong, August 1937. "On Contradiction".))

Vi er enige i Ajiths tolkning i dette avsnittet:

I en bestemt periode vil den ene eller den andre hovedmotsigelsen være den viktigste. Det er ingen tvil om at alle disse motsigelsene, inkludert hovedmotsigelsen, er overordnet bestemt og påvirket av den grunnleggende motsigelsen. Men i enhver spesifikk periode vil hovedmotsigelsen, ikke den grunnleggende motsigelsen som sådan, bestemme eller påvirke eksistensen og utviklingen av de andre motsigelsene. ((Ajith, 2017. Against Avakianism. Utrecht, Foreign Languages Press. Available online at:<https://bannedthought.net/USA/RCP/CriticismOfRCP/Ajith-AgainstAvakianism-Utrecht-FLP-2017-3rdPrinting.pdf>))

For å konkludere, mener vi at den korrekte marxistiske

forståelsen av de største motsetningene «i verden når den går fra ikke-monopolistisk kapitalisme til monopolkapitalisme – eller imperialisme» er dette:

1. Motsetningen mellom produksjonens samfunnsmessige karakter og eierskapets private karakter er den grunnleggende motsetningen.

2. Hovedmotsigelsen i dagens verdenssituasjon er mellom undertrykte nasjoner på den ene siden og imperialistmaktene på den andre (vi ser ut til å være helt enige med IKF på dette punktet).

3. Det er mange andre store motsetninger i verden i dag, hvorav de viktigste er:

- motsetningene mellom de ulike imperialistiske landene og blokkene
- motsetningen mellom kapital og arbeid i de imperialistiske landene.
- motsetningen mellom produksjon og natur

IKF-dokumentet slår også fast at «det er tre grunnleggende motsetninger i den demokratiske revolusjonen». ((*Declaration*, p. 14.))

Også her er vi uenige, av de samme grunnene som nevnt ovenfor. Mao selv, da han snakket om motsetningene i Kina i perioden med den demokratiske revolusjonen, skrev (vår utheving):

Ta prosessen med Kinas borgerlig-demokratiske revolusjon, som begynte med revolusjonen i 1911; den har også flere forskjellige stadier. [...]

Selv om det ikke har skjedd noen endring i naturen til den grunnleggende motsigelsen i prosessen som helhet,

dvs. i prosessens antiimperialistiske, antiføydale, demokratisk-revolusjonære karakter (det motsatte av dette er dens halvkoloniale og halvføydale karakter), har denne

prosessen ikke desto mindre gjennomgått flere utviklingsstadier i løpet av mer enn tjue år [...] Disse stadiene er preget av spesielle trekk som intensivering av visse motsetninger

(f.eks. den agrarrevolusjonære krigen og den japanske invasjonen av de fire nordøstlige provinsene), den delvise eller midlertidige løsningen av andre motsetninger

(f.eks. ødeleggelsen av de nordlige krigsherrene og vår konfiskering av godseiernes land), og fremveksten av enda andre motsetninger

(f.eks. konfliktene mellom de nye krigsherrene, og godseiernes gjenerobring av landet etter tapet av våre revolusjonære baseområder i sør). ((Mao Zedong, August 1937. "On Contradiction".))

Demokratisk sentralisme på internasjonalt nivå

IKF baserer seg på prinsippet om demokratisk sentralisme:

Den nye internasjonale organisasjonen er et senter for ideologisk, politisk og organisatorisk koordinering, basert på demokratisk sentralisme og løsning av problemer gjennom gjensidig og permanent konsultasjon mellom partiene og organisasjonene som er i samsvar med den, og den vil utvide denne prosedyren til alle de som – mens de deltar med de samme prinsippene og formålene – står utenfor den. ((Declaration, p. 6.))

Vi er ikke sikre på hva som menes med den siste delen av denne setningen. Skal vi forstå det slik at IKF vil utvide prinsippet om demokratisk sentralisme til partier og organisasjoner «utenfor»? Hva betyr dette? I enhver

organisasjon styrt av demokratisk sentralisme har medlemmene rettigheter (stemmerett, rett til å kritisere) så vel som plikter (plikten til å utføre flertallets linje, plikter til partidisiplin). Å utvide demokratisk sentralisme til organisasjonen utenfor IKF ville bety en av to ting:

1. At ikke-medlemmer er underlagt de samme rettighetene og pliktene som medlemmer. I dette tilfellet viskes skillet mellom medlemmer og ikke-medlemmer ut, organisasjonen opphører å være en organisasjon, og sentralismeaspektet ved demokratisk sentralisme oppheves.
2. At ikke-medlemmer er underlagt de samme pliktene, men ikke rettighetene, som medlemmer. Dette negerer det demokratiske aspektet; sentralisme blir til byråkratisk sentralisme.

Siden vi ikke vet hva forfatterne har ment, vil vi unngå å trekke forhastede konklusjoner før saken er avklart.

Uansett tror vi ikke demokratisk sentralisme er passende for en internasjonal kommunistisk organisasjon, basert på den historiske erfaringen. Sovjetunionens hegemoniske posisjon i Den tredje internasjonale førte til alvorlige tilbakeslag og linjer som hindret utviklingen av IKM. Taktiske grep som tjente Sovjetunionens utenrikspolitikk ble opphøyet til generell linje, og vedtatt av partier utenfor Sovjetunionen, selv når disse var i konflikt med partiens nasjonale interesser. Som en følge av dette fremmedgjorde nasjonale avdelinger av Den tredje internasjonale seg fra massene og fulgte (særlig i den «tredje perioden») en linje som førte til tilbakeslag i kampen mot fascismen.

I erklæringen står det blant annet:

Selv om Komintern og kamerat Stalin gjorde noen feil på veien, ble problemene med alvorlige avvik og forræderi forårsaket av revisjonisme i ledelsen av de partiene som kom

i disse situasjonene, og det kan ikke krediteres kamerat Stalin, Sovjetunionens KP(b) eller Komintern. ((Declaration, p. 23.))

Dette er en ensidig, dvs. ikke-dialektisk forklaring. Det var nettopp CPSUs hegemoniske praksis som advarte Mao og Kinas kommunistiske parti mot farene ved overdreven sentralisme i den internasjonale kommunistiske bevegelsen. Å påtvinge de kommunistiske organisasjonene demokratisk sentralisme er å fornekte prinsippet i Det kommunistiske manifest om at proletariatet i hvert land «først og fremst må gjøre opp med sitt eget borgerskap».

Konklusjon

Selv om våre merknader for det meste har vært kritiske, vil vi kort peke på noen positive utviklingstrekk i erklæringen fra IKF. For det første, til tross for noen militaristiske tendenser, snakker erklæringen om «sammenhengende konstruksjon av de tre instrumentene» i stedet for «konsentrisk konstruksjon». For det andre, selv om erklæringen nevner konkrete eksempler på «store ledere», sier den ikke eksplisitt at det er nødvendig med et stort lederskap eller en ledende tanke.

Grunnleggelsen av IKF kan eller kan ikke være et reelt skritt mot enhet i den internasjonale maoistiske bevegelsen, avhengig av hvordan IKF forholder seg til MLM-partier og organisasjoner som er utenfor den; spesielt de ikke-medlemspartiene som er aktivt engasjert i folkekriger (India, Filippinene). Hvis IKF var i stand til å forene alle maoistiske partier som for tiden er engasjert i en folkekrig, ville dette være svært viktig. Det gjenstår imidlertid å se. Til tross for vår kritikk, og selv om vi anser grunnleggelsen av en internasjonal maoistisk organisasjon for å være for tidlig på dette stadiet, ønsker vi det økte samarbeidet mellom maoistiske krefter velkommen og håper å fortsette å delta i kameratslig kritikk og debatt.

Revolusjonære Kommunistar, Norge (RK)

6. januar 2023